

Neki ud vpraša, ali bi ne smela društva imeti društvene sobe tudi v gostilni. — Zveza je temeljno proti temu. Stariši izročajo mladino društvom v pouk, v gostilni je pa prilika za pijačevanje prevelika.

V razgovoru o župnijskih knjižnicah se je odobril nasvet, da se župnijske knjižnice posodijo društvom, kjer ljudje rajši zahajajo v društveno knjižnico. K temu predmetu je govoril tudi mladenič Krajc.

Zaradi predavateljev se sklone, da naj za menjavo govornikov skrbijo dekanijski odbori, ker os dnemu odboru ni mogoče, na vsako zborovanje poslati kakega govornika. Glede na čas je g. Gomilšek naglašal, da je najbolj pripraven čas za predavanje, ob delavnih zvečer prirediti taka predavanja. V počitnicah bodo pomagali gg. visokošolci in bogoslovci, kakor so obljubili na sestanku kat. nar. dijakov v Ljutomeru. Včasih se lahko tudi od drugod dobi kakega v govoru bolj izvežbanega mladeniča; za to osrednji odbor obljubi svoje posredovanje, če se mu le pravočasno naznani.

V dosego denarnih sredstev naj prirejajo društva veselice s srečolovom, s šaljivo licitacijo itd.

G. Brenčič predlaga, da bi se za predavanja pridobilo govornikov strokovnjakov, ki bi pojasnovali strokovna, posebno važna kmečka vprašanja; dalje da bi si društva naj naročila strokovne liste.

G. predsednik odgovarja, da tako prihajajo potovalni učitelji radi na zborovanja, samo povabiti jih je treba. Strokovne liste si pa naj društva le pridno naročujejo, saj je njih glavni namen, pospeševati stanovsko izobrazbo.

G. Meško s Polenškaka opozarja, da je treba večje pozornosti pri knjižnicah, da se v nje ne utihotapi kaka slaba in nekrščanska knjiga. K temu omenja Gomilšek, naj bi nad knjižnicam izvrševali vrhovno nadzorstvo dekanijski odbori, v katerih bi naj bilo vsako društvo po enem odborniku zastopano.

G. predsednik priporoča, da se naj tam, kjer so za to ugodne razmere, goji tudi telovadba. Na Štajerskem imamo že v Trbovljah telovadni krožek, ki izvršno uspeva. Letos se bo v Ljubljani vršil telovadni tečaj za voditelje telovadnih krožkov.

Na to predsednik še enkrat poudarja, naj naša društva smatrajo kot svojo bistveno nalogo, posvečevati svojo skrb gospodarskim vprašanjem. Iz naših društev bi morale iziti misli in predlogi za povzdigo gospodarskega blagostanja v dotičnem okraju; na primer bi se naj razmotrivala vprašanja zavoljo izvoza kakega pridelka iz domačega kraja, vprašanja o potrebi in ustanovitvi kake zadruge, posojilnice itd. Naša društva bi naj agitirala za različna gospodarska potovanja, ali bi naj sama, če je mogoče, priredila tako potovanja. Naša društva morajo biti agitatorji za krščansko-socialno idejo in naj v ta namen pridno razširjajo katoliške časopise.

G. župnik Ozmeč sproži vprašanje o kmetijskih podružnicah ter naglašja, da so v marsikaterem oziru prav koristne; sklone se, pospeševati ustanavljanje takih podružnic.

O predavanjih v društvi ob zimskem in tudi drugem času je poročal Zvezin podpredsednik g. dr. Hohnje. Sestavil se je načrt predavanj in predmetov, ki se bo objavil v „Našem Domu.“

Pri tej točki je iz kroga udeležencev bila izražena marsikatera želja, osobito naj se pri predavanjih nikar ne zanemari splošna zgodovina Slovencev in posebej zgodovina domačega okraja in kraja. Med drugimi priporoča g. Gomilšek, da naj se poskrbi za gledališke igre iz slovenske zgodovine za

Tako je končal Vieira in tiho na prižnici sklonil častljivo sivo svojo glavo. Množice so pretakale solze radosti in svetega navdušenja; v krogu globoko zamišljene duhovščine brisal si je celo pričujoči kardinal oči.

Tedaj se vzdigne na nasprotni prižnici vitka, koščena postava dominikanca. Rujavi, suhi obraz pričal je nedvomno o spokornem življenju, globokih študijah, o mnogih nad knjigami prebedelih nočeh. Iz globočine prs privil se mu je bolesen vzdih:

O, gorje mi! O, nesrečna usoda, ki si me pripeljala semkam na to mesto! Ali naj ugovarjam tako plamtečim besedam, katere smo ravnokar slišali? — Toda kaj moram jaz za to, če moj razum noče, ne sme iti tje, kam bi ga rado spravilo srce! O, Vieira, blagor tebi in tvojim srčnim čutilom, ali razum ugovarja tvojim trditvam!

In nadaljeval je govornik in hotel dokazati, da nauk o brezmadežnem spočetju je vse premalo jasno izrečen v svetem pismu, kakor da bi zamogel biti verska resnica. Slednjič sklone obrnjen k onemu, čegar trditve je pobijal:

Tu imaš sveto pismo in pokaži mi, kje naj iščem tvoj dogma! Nikjer! In vendar bi ravno tega evangelisti ne smeli zanemarjati! —

Pa porečeš, kaj ustno izročilo? Kaj cerkveni učeniki? Res, ti so ta nauk učili, ga razlagali na dolgo in široko. Toda to bili so le pojedinci, ki ne morejo dogem vstvarjati, in bili so — kakor ti, nad katerimi je vladalo njih srce, ne njih razum!

Vtis tega govora bil je velikanski! Nemo so poslušalci zrlji v tla, kardinal se je odpravil, tiho odšel je raz svoje prižnice Vieira, in nikdo ni ugovarjal učenemu dominikancu. Pamet sicer in razum poslušalcev imel je očitno na svoji strani, ali srce vernikov mu je ugovarjalo z vso močjo.

manjše odre; treba bode tudi oskrbeti knjigo kot pripomoček za gospodinjsko odgojo slovenskih žen in deklet.

G. Hamersak od sv. Urbana priporoča, naj se iz vsakega kraja pridno dopisuje v naše katoliško-narodne liste, da se ti izpopolnijo v vsakem oziru.

Nato se je vršila volitev odbora. Izvoljeni so bili naslednji gospodje: odborniki: dr. Korošec, dr. Hohnjec, dr. Verstovšek, Gomilšek, Kociper, dr. Jerovšek, Krajnc, Spindler, Leskovar, Markošek, dr. Kovačič, Vračko; namestniki: dr. Medved, Žolger, Čede, Gorišek.

Prvi občni zbor S. K. S. Z. je torej prav lepo uspel. Zbral je precejšnje število somišljenikov, izobražencev in tudi zastopnikov kmečkega in delavskega ljudstva. Vsi so bili zbrani v najlepši slogi, saj je vse družil isti visoki cilj. Posebno nas je veselilo dejstvo, da so tudi priprosti ljudje iz ljudstva kazali veliko zanimanje za izobrazbo našega naroda, in da je marsikateri prišel s prav pametnim in praktičnim nasvetom. To zanimanje je dokaz, da je naš narod napreden narod, ki ima v sebi sposobnost in zmožnost za višjo izobrazbo, in ki obenem hrepeni za vsestranskim napredkom, kateremu edino manjkajo za to potrebna sredstva. To nam je poročstvo boljše bodočnosti za naše ljudstvo.

S. K. S. Z. za Štajersko more biti zadovoljna z uspehi prvega svojega leta ter ponosna na nje. Ti uspehi naj nas bodrijo k vztrajnemu nadaljnjemu delovanju. Cilj je visok, namen prav lep. Gre se za omiko, napredek, blagostanje našega milega naroda. Kdo ne bi tukaj hotel sodelovati? Pod svojo zastavo vabimo vse prave in krščansko misleče rodoljube. Zastava je razvita, borilci in delavci naprej!

Na občni zbor so došli med drugimi pozdravi sledeči brzojavni pozdravi:

Zbrane srčno pozdravlja! — Slovenski klub.

Vsem rojakom živio! — Slovenke iz Dunaja.

Zaupniki Kmečke zveze šentlenarškega okraja, zbrani na sestanku pri Sv. Lenartu, pošiljajo iskrene pozdrave, želeč krščansko-socialnemu delovanju blagoslova v prid slovenskega ljudstva.

Želimo obilno uspeha, prijateljski pozdrav. — Odbor bralnega društva Sv. Lovrenc nad Mariborom. Brezočnik, predsednik, Pušenjak, blagajnik, Fišinger, podpredsednik, Pavlič, odbornik.

Slovensko-krščansko-socialnemu delu želita zmago! — Kukovič, Schreiner.

Državni zbor.

Vsak dan nam prinese nove ministre. Domobranski minister Lačer je moral iti v pokoj in na njegovo mesto je prišel feldmaršallajtnant Georgi. Lačer ni rad šel v pokoj, toda da bo vendar lažje prenašal neprosto voljen pokoj, bil je povzdignjen v baronski stan. O novem ministru Georgiju pravijo, da je postal minister na posebno željo prestolonaslednika Franca Ferdinanda, kojega dobrodejen vpliv se sploh od dne do dne občutljiveje čuti v naši politiki. Lačer v zbornici ni bil priljubljen, in ko je predsednik naznanil njegovo vpokojitev, se je slišalo odobravanje.

O glasovanju zaradi podražanja živil poroča naš list v posebnem članku in med novicami. Iz Dunaja se nam samo piše: Kakor se opazuje, je posla-

To ravno je čudovita moč žive besede, da človeka prisili pripoznavati z razumom, kar v srce reže kakor oster nož.

Taka duševna nasprotja pa najtežje prenese priprosti človek.

Doli v široki ladiji stolnice stala je truma mož in neki velikan med njimi. Možje bili so mečarji mesta Sevilje in velikan med njimi bil je mojster Bartolomeo, predstojnik cehe mečarjev.

Kakor tigru so se mu iskrite oči. Srdito povzdigne svojo žuljavo pest in vzklikne, da so ga slišali vsi okoli stojič:

Por dios! Padre Augustino, to uro bodeš mi ti še obžaloval!

Mojstra Bartolomea besede so razumeti doslovno kakor so izrečene. Bil je veren Španjolec in veren Španjolec se ne šali rad, kakor pravi stara španska prislovica:

Za svojo nevesto in za svojega Boga potegne bravi Španjolec vsikdar nož, če treba!

II.

Druga novica se je raznesla še istega dne po Sevilji.

Mladi Esteban Muriljo (Murillo) se je vrnil iz slikarske šole iz Madrida v svojo domovino. In ni prišel praznih rok; prinesel je seboj krasno sliko, svoje lastno delo, sliko, katero je imenoval „Immaculada Concepcion“ (Brezmadežno spočetje).

Razstavil jo je na ogled v eni mnogobrojnih kolib na stolnem trgu. Pobožnega in radovednega ljudstva se je kar trlo okoli mladega slikarja in njegovega umotvora.

Bilo je k večeru, ali kakšen je večer na začetku zime v Španiji! Rožnata večerna zarja razlivala se je čez strehe in zvonike rajskolepe Sevilje.

nec Roblek popolnoma pod uplivom ljubljanskega Hribarja, torej zastopnika meščanov. Iz tega stališča edino je razumeti, da je glasoval z meščanskimi poslanci in da obstruiral nagodbo. Kajti nagodba je ravno za Savinjsko dolino življenske potrebe. Koliko škode bo imela ta dolina, če se ji zaprejo ogrske meje! Jezovnik se kaže v zadnjem času mnogo bolj samostalnega in se ne da tako slepo voditi od Hribarja in Ploja, ki delata za slovensko ljudstvo pogubno politiko.

Roblek se blamira! Roblek je prvokrat govoril in se prvokrat osmešil v državni zbornici. Predsednik naznani, da se je Roblek oglasil za vprašanje na zborničnega predsednika. Roblek vstane in daleč okoli njega nobene žive duše. Osamel stoji kakor zalujoča oljka na hribih tužne Istre. Počasi pride vendar nekoliko usmiljenih poslancev bližje, ki se postavijo okoli njega. In poslanec Roblek diha tiho in boječe besedo za besedo. Poslanci se mu smeji. Podpisal je predlog, koje vsebine ni poznal. Sedaj prekličje svoj podpis ter vpraša predsednika, če hoče to popraviti. Predsednik pa poslanca Robleka pouči, da se podpis ne da več preklicati. Čehi so nevoljni na Robleka in delajo različne vsiklice. Roblek pa se polagoma bled in potrj odstrani iz zbornice. To noč je spal na lavorikah svoje prve blamaže v državni zbornici!

V torek dne 3. dec. se je začela velika razprava o vseučiliščih. Cerktvi sovražni profesor Masaryk je stavil predlog, naj se vseučilišča ohranijo proste pred uplivom katoliških nazorov. Na dolgo in široko je utemeljeval svoj predlog. Prvi mu je odgovarjal grof Sternberg. Rekel mu je tudi, Masaryk hoče ubiti katoliški nauk, za to pa menda hoče uvesti svoj nauk, ki ga je že pokazal v tem, da ga je bilo sram svojega očeta kočijaža. Za Slovence bo govoril dr. Krek.

Včeraj dne 4. dec. je vložil državni poslanec Roškar s tovariši predlog, naj se spremeni par. 62 državne ljudsko-solske postave v tem smislu, da prevzame država prispevke za zidanje in vzdrževanje ljudskih šol.

Podpore za Spodnje Štajersko. Na nujne predloge poslancev dr. Korošca in dr. Benkoviča je notranje ministrstvo dovolilo za uime v brežiškem polokraju 17.000 K podpore; tudi občani v Jurkloštru dobe podporo.

Kobilice pri Laškem. Na prošnjo poslanca dr. Benkoviča se uvedejo nove poizvedbe v svrhu uničenja te nadloge v laškem okraju.

Politični ogled.

— Petdesetletnico smrti grofa Radeckija so na slovesa nač n praznovali dne 24. m. m. na Danaju. Navzočih je 250 Radeckijevih veteranov.

— Pomnožitev domobranstva. Ministrstvo za deželno brambo bo v kratkem predložilo državnemu zboru zahtevo, da se z ozirom na ustanovitev domobranskega topništva poveča število novincev za deželno brambo in sicer prilično za 4000 mož, od katerih bi bilo prišlo na 1908 ena četrtina. S to zahtevo se zviša tudi proračun domobranstva, ki znaša

Stolpi in brezštevilni stolpiči veličastna katedrale lesketali so se v samem zlatu, čez široko reko Kvadalkvir, ki se vije skozi mesto, pilhal je lahek vetrni in prinašal iz temnih lovorovih gajev ob reki prijetne, oživljajoče dišave.

Ob reki, na ulicah in sosednih gričih povzdigovali so mogočne palme ponosno svoje krone. Po vrtilih zorelo je grozdje temnomodre barve — istega leta drugi plod, — in razvetela so se semtertje samotna drevesca citron; redki so sicer videti njih cveti, pa zato se med njimi tudi že sveti zrelo sadje — zlata jabolka.

Sveti mir obvladal je vso naravo!

Domači vrtovi, ceste, ulice in promenade mesta so vse polne ljudi. Zlasti je velika gnječa pred kobilico Murilje, slikarja.

Postojmo tukaj malo tudi mi.

Kako lepo se ljudje pozdravljajo. Odvseh strani done krepki glasovi:

'Ave Maria purissima! (Zdrava Marija prečista!)

In prijazno se odgovarja:

'Ave, sin pecados concebida! (Zdrava, brez madeža spočeta!)

Odkod ti pozdravi? Ali je to navada taka? Menda je pa to samo danes nalašč tako, kljubljivost proti predpoldnešnemu pridigarju v stolnici? Hitro poizvemo, le poslušajmo!

'Ave Maria purissima!

'Ave, sin pecados concebida!

Tako se pozdravljata in si roke stiskata ravno pred nami dva možakarja delavskega stanu. In hitro na to eden izmed obeh nadaljuje:

(Dalje prihodnja.)

za l. 1908. 78.713.752 K, od katerih se porabi za domobranske čete 51.751.802 K, ostanek pa za orožništvo, državno policijo in vojaško preprego.

— Na Goriškem so ustanovili Slovensko ljudsko stranko. Nad 600 zaupnikov iz cele dežele se je zbralo na ustanovnem shodu. Za voditelja stranke je bil izvoljen državni poslanec dr. Gregorčič.

— V Maroku so se zopet začeli nemiri. Uprli so se tokrat rodovi na drugi strani obširne dežele. Iz tega je sklepato, da dežela ne pride tako kmalo do pokoja.

— Rusija namerava vpeljati gregorijanski koledar, kakor ga imamo mi. Dosedaj so namreč imeli na Ruskem juljski koledar, ki je bil 13 dni pred našim. Mesec februar prihodnjega leta bodo skrajšali za 13 dni in 1. mare 1908 se bo torej zlagal z našim koledarjem.

Mala politična naznanila.

Dne 27. nov.: V Berlinu so zalotili veliko zalogo orožja, ki je bilo namenjeno za revolucionarje na Ruskem. — Poljaki na Nemškem so sklenili v odgovor na zatiranje od strani Nemcev bojkotirati vse nemške posestnike, ki se k njim preselijo. Noben Poljak ne bo šel k njim na delo.

Dne 29. nov.: V vladnih krogih se zatrjuje, da bodo kmalu rešena trgovinska pogajanja med Avstrijo in Srbijo. — V pruskem deželnem zboru je danes vlada predložila zakon, s katerim se dovoli 300 milijonov za zatiranje Poljakov. Nemški katoliški poslanci bodo glasovali proti. — Na Portugalskem so zopet prišli na sled zaroti proti kralju. — Iz Armenije na Turškem se tudi poroča o revolucionarnem gibanju. Nahujskano ljudstvo noče plačevati davkov in zahteva ljudsko zastopstvo kakor v Perziji. — V Italiji so prišli na sled velikanski goljufiji. Večji del po Evropi nabranih podpor, darovanih za po potresu poškodovano Kalabrijo, je zginil v žepih kalabrijskih velikašev. Nabralo se je 40 milijonov. — V Belgiji so vedno bolj nezadovoljni s kraljem, ki neče poslušati nasvete ministrov, ampak samovoljno vlada. Govori se, da namerava kralj odstopiti.

Dne 1. dec. Danes se je vršilo slovesno zapriseženje rekrutov. — Obravnavo proti italijanskemu ministru Nasiji, ki je obdolžen poneverjenja, so odgodili na nedoločen čas. Sumi se, da hočejo celo stvar potlačiti, ker je prizadetih več visokih gospodov. — Po celem Poljskem so se vršili večeraj veliki protestni shodi proti zatiranju Poljakov v Nemčiji. V Lvovu je bilo na shodu 10.000 oseb.

Dne 2. dec. Zaradi pulta v Vladivostoku je bilo obdolženih 200 vojakov, 20 od teh je bilo obsojenih na smrt, ostali pa na večletno ječo. — Telefonske in brzojavne pristojbine se bodo znižale s 1. januarjem 1908. — Francoski predsednik namerava obiskati ruskega carja. — Na Ruskem nameravajo prirediti vseslovenski kongres. — V Perziji se širi nemir. Po mestih ropajo banditje. Sah je poklical k sebi člane parlamenta in ministre, ter jim rekel, naj naredo mir, sicer bo on stvar prijel.

Razne novice.

* **Duhovske vesti.** Č. g. župnik hajdiški I. Toman se je podal na jug v Iko iskat zdravja. — V pokoj stopi č. g. Jožef Trafenik, kaplan v Hajdinu.

* **Spremembe pri frančiškanih.** Dosedanji gvardijan in župni upravitelj č. g. P. Salezij Vodošek se je prostovoljno odpovedal predstojništvu frančiškanskega samostana v Nazarjih in je prestavljen v Brezje. Za gvardijana v frančiškanskem samostanu v Nazarjih je imenovan č. g. P. Klemens Grampovčan. Za začasnega župnijskega upravitelja v Nazarjih je imenovan č. g. P. Robert Dolinar.

* **Osebnosti.** Nadučitelj v St. Kunigundi na Pohorju g. Jos. Močnik je stopil v stalni pokoj. Začasno upokojena je učiteljica v Polzeli gđ. Franč. Gomze. — Avskultantom je imenovan g. Karol Kur-nig, pravni praktikant v Celju.

* **Na sv. Goro!** S. K. S. Z. za Štajersko, Kranjsko, Koroško in Goriško namerava prirediti prihodnje leto po leti veliko zborovanje na sv. Gori pri Gorici. Na sv. Gori je znamenita romarska cerkev — bazilika in udeleženci tudi lahko opravijo svojo romarsko pobožnost. Med potom si bomo ogledali Kras, Trst in Gorico. Kdor se želi udeležiti tega potovanja, naj že sedaj začne v ta namen štediti denar.

* **S. K. S. Z. za Štajersko.** Odborove seje bodo še naprej vsak četrtek ob 5. uri popoldan v uredništvu „Slov. Gosp.“ Pristop je dovoljen vsakemu somišljeniku. — V prvi odborovi seji se je sestavil novizvoljeni odbor tako-le: Predsednik: dr. Ant. Korošec; podpredsednik dr. Josip Hohnjec; tajnik Ferdo Leskovar; blagajnik F. S. Spindler; knjižničar J. Kociper. — Sklenilo se je izdati posebno razglednico. Zаради iger, ki bi vzbujale narodni žut, in ki jih našim odrom primanjkuje, bo stopila s kranjsko zvezo v dotiko. Istotako radi vžigalic. — Dvem bralnim društvom se dovolijo knjige za knjižnico.

* **Pozor, občine!** V smislu naredb notranjega ministristva, izdanih na podlagi posvetovanj v podpornem odseku državnega zbora, pozivljemo občine, da vsak slučaj škode po uimah (po točji, mrazu, suši itd.) naznanijo politični oblasti in zahtevajo odpis davka, četudi je odpis malenkosten. Če je manj kot %

poškodovano, se davek ne odpiše. Uradne pozvedbe o škodi radi odpisa davka so namreč podlaga za podelitev podpor.

* **Skupna narodna zadeva** nam mora biti ustanovitev gospodinske šole v Celju. Nemškutarji ustanovljajo enako šolo in „Stajero“ blagoslovijo to delo. S tem je o nemškutarji šoli dovolj povedano. Izgojevale se bodo tamkaj slovenska dekleta za izdajalce svojega naroda. Slovenci brez razlike strank, podpirajmo ustanovitev slovenske gospodinske šole v Celju!

* **Nesramnost „Narodnega Lista“** presega že vse meje. Pomislite: Neki liberalni poštenjakovič podpisuje kmeta iz St. Jurija pod dopisom, v katerem dolži g. župnika naravnost goljufije. Dotični kmet pošlje seveda popravek, ker je nekdo njegovo ime tako grodo zlorabil. A kako se „Narodni List“ izgovarja! Čuj svet, in strmi! On piše: Nasprotniki, klerikalci, so nas s tem dopisom tarbali. O ti liberalno tele! Vsak količkaj pameten urednik bo tak nevaren dopis, v katerem se koga dolži kot goljufa, le tedaj sprejel, če pozna dopisnika. Torej je gotovo bil dopisnik debel liberalec, kateremu je liberalni Spindler verjel, a zdaj, ko je v kaši, zdaj so pa klerikalci krivi, Spindler, vzemi zopet medicino s klina, in začni študirati — človeške možgane!!

* **Zelo pameten** hoče biti „Novi Slovenski Stajero“, ker pravi, da je proti nagodbi, ker bo sicer prišlo po novi belokranjski železnici k nam dalmatinsko vino in čebula. Le počasi, dragi prijatelj! Dalmacija sploh nima toliko čebule, da bi jo izvažala in noben Dalmatinec ne bo tako nespameten, kakor pisatelj „N. S. S.“, da bi uvažal k nam vino po novi železnici. Ta pot bi bila predraga, in Dalmatince bo še zaneprej rabil morskot, ki je mnogo cenejša. Sploh pa se k nam uvažajo zelo, zelo malo Dalmatince, ker ga pri nas nihče ni navajen! Dalmatinskega vina in čebule se nam torej ni treba bati. „N. S. S.“ piše pač proti nagodbi, ker se je Ploj zaletel, in mora sedaj glasovati s Hrvati proti nagodbi. Spekulirali so, da se bo Bek zbal opozicije Ploja, in da jih pomiri, bo imenoval Ploja za ministra, toda razmere so se spremenile, Ploj od nekdanji več Ploj od danes! Pač pa bo ogrski vinski panč še nadalje škodoval našim vinom, če se nagodba ne sprejme, in kdor glasuje proti nagodbi, glasuje proti našim vinogradnikom. Nova nagodba je boljša nego je dosedanje stanje, in kdor drugače govori, ne pozna nagodbe, ali pa je prost zavijač!

* **„Domovina“** je v veliki skrbi zavoljo S. K. S. Z., ker ji bojdja pripada samo 33 društev, in ker je njeno denarno stanje slabo. Ljuba tetka, bodi brez skrbi! V Zvezi je sedaj najmanj 73 društev in nekaj jih še bo kmalu pristopilo. Kar se denarnega stanja dostaja, ima društvo 142 K prebitka, torej je naša blagajna v veliko ugodnejšem stanju nego „Domovina“ kasa. Tudi skrb, da bi naša Zveza zanemarjala narodno nevarne, zlasti obmejne kraje, je popolnoma neosnovana. Kar se stori za prubojo in obstanek Slovencev v obmejnih krajih, store z velike večine le duhovniki in drugi krščanski misleči izobraženci. Zakaj pa liberalci ne? Zato ker je liberalizem — sebičnost, narodno delo v obmejnih in narodno nevarnih krajih pa je zelo težavno in polno žrtev, in tam se ne da nič profitirati! Pa brez zamere, celjska tetka!

* **Podpore za pljuški in ormoški okraj.** Posl. Ploj je v „Domovini“ na veliki zvon obesil, koliko podpore je izposloval za ta okraja. Politični otročaj v uredništvu „Domovine“ je seveda pri tem spustil strupeno puščico na poslance Kmečke zveze, češ, da toliko ne dosežejo. Pljuški in ormoški okraj so letos zadela največje uime na Spodnjem Štajerskem, zato ravno se je tema okrajema toliko podpore podelilo. Poslanec Ploj je storil le svojo dolžnost, če se je potegnul za okraja, kakor z istim uspehom delajo tudi poslanci Kmečke zveze. Od političnih otročajev v uredništvu „Domovine“ pa naši poslanci ne potrebujejo pouke.

* **Resnica o Joštu.** V št. 53 in 54 smo priobčili popravko ravnatelja Zadrudne zveze v Celju gospoda Jošta, oziroma celjske Zadrudne zveze, v katerem se trdi, da ni res, da bi bil g. Jošt kedaj rekel: Brez črnih bodete že opravili. Dotični popravkarji so še tako drzni, da trdijo, g. Jošt rad deluje z duhovniki. Sedaj prinaša „Slovenec“ sledeče pismo: „Slavno uredništvo „Slovenca“! Ker smo brali v časopisih, da se gospod Jošt pere po časopisih s popravki, da ni govoril: Brez črnih bodemo že delali, podpisani izjavljamo sledeče: Pri nekem posvetovanju, katerega se je udeležil tudi g. Franjo Jošt (namreč pri posojilnici in hranilnici v Poljčanah), se je predlagalo, da se povabi gospoda župnika, da pristopi kot ud k omenjeni posojilnici, pa gospod Jošt se je izrazil: Brez črnih bodete že opravili. — Ivan Hauptman. — Jakob Bizjak. — Franc Ambrož.“ No, g. Jošt, ravnatelj Zadrudne zveze v Celju, ali boste tudi sedaj tajili, da ni res, ali nam boste tudi sedaj poslali popravek?

* **Proti kmetom!** „Slovenec“ piše: „Jugoslovenska zveza zatajila kmečki program! Roblek in Štrekelj glasujeta za odprtje meje za uvoz srbske in južnoamerikanske živine! Ježovnik se je odtegnil glasovanju! Tudi drugi člani Jugoslovenske zveze so enako glasovali. — To je senzacija (dogodek) današnjega dne. Socialni demokrati dr. Renner, Schramel in drugi so, kot znano, v svojih nujnih predlogih zahtevali, da naj vlada takoj odpre balkanske

meje za uvoz živine, naj naj napravi velike klavnice za klanje srbske in celo okužene živine, ter da se takoj dovoli uvoz argentinskega in sploh južnoamerikanskega mesa. Danes se je končala 14 dni trajajoča debata. Glasovalo se je o predlogu Schramel imensko, pri glasovanju o predlogu dr. Renner se je sestelo glasove. Med tem, ko je Slovenski klub kot en mož glasoval zoper te nujne predloge, zatajili so Roblek, Štrekelj, Mandič in Dalmatinci s svojim glasovanjem najnujnejše zahteve kmečkega stanu; Ježovnik, Spinčič in Laginja so se odtegnili glasovanju. Ko je glasoval Roblek za, čulo se je: Lep kmet je to! Lepo zastopa kmečke koristi! Roblek se je menda ustrašil teh medklicev ter očitno hotel glasovati zoper nujni predlog dr. Rennerja; toda na povelje Mandičevo je vstal tudi za ta predlog. O Ježovniku pa ni bilo ne duha ne sluha. Volilci-kmetje se bodo lepo zahvalili za tekmovanje in živinske bolezni, katere jim hoče Roblek napraviti. Tudi zastopnik tržaških okoličanskih kmetov dr. Rybar je potegnul s socialdemokrati!

* **Roblek in Ježovnik** zoper Savinjsko dolino! Prav dobro piše o tem ljubljanski „Slovenec“: Baje glasujeta zoper nagodbo; saj s svojimi podpisi na obstrukcionističnih predlogih zoper nagodbo in železniško zvezo juga z Dalmacijo to kažeta. Od njiju seveda ne moremo pričakovati, da bi vse posledice odklonitve nagodbe pomislila, zlasti da se v slučaju uresničenja carinske meje ali celo carinskega boja proti Ogrski preneha ves uvoz lesa na Ogrsko in Hrvaško, da preneha uvoz piva, da vsled tega mora cena hmelja pasti itd. Nam je prav tako postopanje poslancev Narodne stranke, če je prav tudi flosarjem in hmeljarjem, bodo ti sami povedali.

* **O celjski zadrudni zvezi.** Sklicuje se na par. 19. tiskovnega zakona prisimo, da priobčite glede pristavka, oziroma notice, nahajajoče se v popravku celjske Zadrudne zveze pod naslovom „O celjski Zadrudni zvezi, priobčene v št. 54 „Slovenskega Gospodarja“ od 21. novembra 1907, v zakoni-tem roku naslednji popravek: Ni res, da je vse to, kar ste trdili, od prve do zadnje besede resnično z edino spremembo, da se je naklonila podpora „Nar. Listu“ od Zveze slovenskih posojilnic. Res pa je, da nismo naklonili „Narodnemu Listu“ prav nikake podpore. S spoštovanjem: Zveza slovenskih posojilnic v Celju.

* **O slov. liberalnem dijaštvu in njega idejah.** Slučajno mi pride zadnja številka glasila liberalnega dijaštva „Omladina“ v roke. Za razjokati se je in čuditi se uganki, kako more iziti iz vernega slovenskega naroda tako protiversko dijaštvo. Koliko mater mora biti nesrečnih v našem ljudstvu, ker so se jim spridili med svetom sinovi, ki so bili njihovi srčki; zato so jih dali študirati, da bi jim delali čast v katerem stanu koli, a zdaj niso nič pri-da, ker jim je vera odveč.

Omenim in dobesedno navedem samo besede, katere polaga „Omladina“ v usta g. akademika Miloša Stibler, da bi jih bil govoril na II. shodu narodnoradikalnega dijaštva v Celju:

„Tovariš iur. Miloš Stibler govori obširno, kaj je vzrok, da je nastalo na Štajerskem nemčurstvo, ter pride do zaključka, da nam je dalo istovetenje klerikalizma s Slovenstvom največ ran. Ljudstvo je ob meji v dno duše protiklerikalno. Duhovnika kot nositelja klerikalne misli sovraži — in ker mu je to fanatično duhovništvo ob enem pridigalo slovensko narodno idejo, je začelo ljudstvo identificirati Slovenstvo s klerikalizmom. Če pride danes Slovenec tja, in hoče govoriti o slovenski narodnosti, ga bo ljudstvo smatralo zato, ker je Slovenec, klerikalcem. Isto je tudi v mestih in trgih. Dobro stoječi srednji stan se ni hotel pokoravati duhovniški komandi, začel je sovražiti slovensko duhovščino kot skozi desetletja vsled nemarnosti slovenske inteligence edino predstaviteljico političnega boja, začel je sovražiti slovensko ljudstvo, ki je slepo sledilo duhovščini, prestopil je v nemški napredni tabor in stopil v boj proti slovenskemu narodu. Isto kot zgoraj.“

Lahko si oddahneva, dragi bralec, ker hvala Bogu, se bo malokdo našel, ki bi Milošu verjel, da je duhovščina spravila na svet spaka, ki se zove nemčurstvo. Napišemo tukaj Milošu in drugim nekaj stavkov v pomislek. Ali so morebiti duhovniki krivi, če leta in leta ni bilo v župnijah ob meji drugih sotrudnikov, ki bi širili narodnostno idejo, in kaj more duhovščina za to, če je skozi desetletja vsled nemarnosti slovenske inteligence bila ona edina predstaviteljica političnega boja? Ali zasluži zato grajo pri liberalnih radikalcih, če je storila vsaj ona svojo narodno dolžnost?

Če duhovnik ne najde nasprotstva med vero in narodnostjo, ali ga morejo narodni radikalci prisiliti, da se odpove nagodnemu delu, kdor se je postavil duhovskemu stanu? Ali se naj tisti duhovniki, katerim ni mogoče izvit iz rok narodnega vodstva, odpovejo mašništvu, ali nakažejo svojemu duhovniškemu delovanju drugo smer, ter začnejo, recimo pridigovati boj proti klerikalizmu, ako se hočejo storiti zaslužne za narod in obmejno ljudstvo rešiti nemškutarije?

Kdo je fanatičen duhovnik, mar tisti, ki je v-sten in goreč v svojem poklicu in duhovnik z dušo in telesom. Takemu recite rajši radikalen, kakor se vi imate za radikalce.

Stvar je baš taka: Narodni radikalci okoli „Omladine“ so radikalni v zavisti, da ima duhovni-